

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік та оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю»
(назва магістерської програми)

на тему: «Облік, аналіз і аудит виробничих запасів: сучасний стан та перспективи розвитку на прикладі ДП «МТП «Южний»»

Виконавець:

студент обліково-економічного факультету

Сілоч Г. І.

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____ /підпис/

Науковий керівник:

д.е.н, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Слободяник Ю. Б.

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____ /підпис/

ОДЕСА – 2018
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Важливою умовою розвитку підприємств є їх стабільна забезпеченість та ефективність використання запасів, які є найбільш важливою і значною частиною активів підприємства. Як правило, запаси займають особливе місце у складі майна та при визначенні результатів господарської діяльності.

Це зумовлене тим, що вартість матеріальних ресурсів має значну питому вагу у витратах виробництва продукції та наданні послуг. Тому економне та раціональне використання сировини та матеріалів, напівфабрикатів, комплектуючих виробів сприяє поліпшенню фінансового стану підприємства.

На сьогоднішній день все більшої актуальності набуває проблема раціонального використання матеріальних ресурсів, тому змінюється система постачання виробничих запасів. Здійснюючи пошук виробничих запасів, підприємство оцінює структуру попиту та пропозиції, їхню динаміку, крім того, враховує можливості та доцільність створення різних запасів, коректуючи їх на зміну умов виробництва та на рівень інфляції. Через це і зростає роль внутрішнього аудиту та аналізу використання виробничих запасів як основних складових інформаційно-аналітичного забезпечення управління виробничими запасами на підприємстві.

Подальшого дослідження та наукової розробки потребують питання класифікації виробничих запасів, методики їх оцінки при використанні, а також організації економічного аналізу і аудиту.

Необхідність вирішення зазначених питань, теоретичне і практичне значення результатів дослідження обумовило актуальність обраної теми магістерської роботи, її тему, мету і завдання.

Мета дослідження полягає у дослідженні теоретичних аспектів обліку, аудиту, аналізу запасів та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення руху запасів на підприємстві.

Завдання дослідження:

- визначити сутність запасів як економічної категорії;
- систематизувати ознаки класифікації запасів;
- вивчити та проаналізувати існуючі методи оцінки запасів;
- вивчити нормативно-правове забезпечення обліку, аналізу та аудиту виробничих запасів;
- дати коротку організаційно-економічну характеристику підприємства;
- охарактеризувати особливості обліку виробничих запасів на досліджуваному підприємстві;
- визначити мету, завдання та джерела інформації для аудиту операцій з обліку виробничих запасів;
- провести аналіз забезпеченості та ефективності використання виробничих запасів на підприємстві;
- побудувати економіко-математичну модель, яка дозволить намітити заходи щодо удосконалення процесів управління виробничими запасами на досліджуваному підприємстві;

– надати рекомендації щодо удосконалення діючої системи обліку, аналізу та аудиту запасів.

Об'єкт дослідження є процеси обліку, аудиту та економічного аналізу запасів.

Предмет дослідження Предметом дослідження є теоретичні та організаційно-методичні питання побудови системи обліку, аналізу та аудиту виробничих запасів, на ДП «Морський торговельний порт Южний».

Методи дослідження: методи індукції, дедукції – при дослідженні теоретичних питань бухгалтерського обліку виробничих запасів; діалектичний метод пізнання та системний підхід – при комплексному дослідженні поняття «запаси»; логічний – при побудові логіки й структури дипломної роботи; аналізу та синтезу, групування і порівняння, структурування – для поєднання і оцінки різних складових економічних явищ як єдиного процесу.

Інформаційна база дослідження законодавчі й нормативні документи, Міжнародні стандарти фінансової звітності, Міжнародні стандарти аудиту, наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених з питань обліку, аналізу та аудиту, періодичні видання з питань економіки, бухгалтерського обліку й аудиту, матеріали науково-практичних конференцій і семінарів, навчальні посібники та ресурси всесвітньої мережі Інтернет. Практичну інформацію для дослідження було отримано безпосередньо на досліджуваному підприємстві ДП «Морський торговельний порт Южний», зокрема використовувались накази керівництва, первинні документи, облікові реєстри, форми фінансової, статистичної та податкової звітності тощо.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (120 найменувань) та 26-ти додатків. Загальний обсяг роботи становить 110 сторінок. Основний зміст викладено на 88 сторінках. Робота містить 24 таблиці, 22 рисунка.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 1 статтю: Теоретичні аспекти аналізу виробничих запасів// Актуальні проблеми обліку, контролю та економічного аналізу в Україні: Матеріали студентської конференції, присвяченої 70-річчю обліково-економічного факультету та 50-річчю кафедри бухгалтерського обліку та аудиту. – Одеса: ОНЕУ, 2017. – 393 с.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «*Теоретичні аспекти обліку виробничих запасів*» розглянуто теоретичні аспекти обліку виробничих запасів та їх класифікації, проаналізовано роботи зарубіжних та вітчизняних науковців з питань обліку запасів, та визначені основні нормативно-правові акти, що регулюють облік та аудит запасів.

У другому розділі «*Організація обліку та аудиту виробничих запасів на ДП «МТП «Южний»*» проаналізовано діяльність ДП «МТП «Южний». Розглянуто ведення обліку та контролю виробничих запасів та ведення документообігу на підприємстві.

У третьому розділі «*Аналіз ефективності використання виробничих запасів на ДП «МТП «Южний»*», проблемні питання та шляхи удосконалення запропоновано:

- спрощення оформлення операцій по приходу і відпуску товарно-матеріальних цінностей;
- використання комп'ютерної техніки при проведенні інвентаризації та оформленні її результатів;
- посилити контроль за матеріальними ресурсами;
- створити власний відділ внутрішнього аудиту;
- посилення контролю за вибором контрагентів та ділових партнерів.
- розширення номенклатури навантажувально-розвантажувальних послуг;
- пошук клієнтів через систему прямих угод (контрактів) або через товарні біржі та інші посередницькі організації з метою зменшення трансакційних витрат;
- активізація заходів щодо ресурсозбереження з метою підвищення якості надання послуг і зниження матеріальних витрат;
- удосконалення системи документообігу, спрощення дозвільних процедур, зменшення часу обробки вантажів;
- керівництву необхідно провести заходи щодо оптимізації виробничих запасів, а саме, аудит складських запасів з метою виявлення залежалих запасів;
- постійний моніторинг оборотності та темпів зростання виробничих запасів;
- розробити мотиваційну систему оцінки для працівників складів з метою активізації внесення та впровадження рекомендацій по оптимізації запасів.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження, теоретичних питань та діючої практики обліку, аналізу та аудиту виробничих запасів, дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. На сьогоднішній день існує дуже багато визначень запасів, але більшість вчених під час висвітлення питань їх обліку використовуює визначення, яке наведене в П(С)БО 9 «Запаси».
2. Виробничі запаси є найбільш важливою та значною частиною активів підприємства. З одного боку вони забезпечують постійну, безперервну та ритмічну діяльність будь якого підприємства, а з іншого боку потребують значних капіталовкладень.
3. Відповідно до П(С)БО 9 «Запаси» встановлено, що оцінка запасів здійснюється в трьох випадках: при надходженні, вибутті, на дату складання балансу
4. Враховуючи, що запаси з однойменною назвою можуть надходити на підприємство за різною вартістю, необхідно дотримуватися одного методу для визначення собівартості запасів, які списують. П(С)БО 9 пропонує п'ять можливих методів оцінки запасів при їх вибутті (списанні у

- виробництво, продажу та іншому вибутті): метод ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів; метод середньозваженої собівартості; метод ФІФО; метод нормативних затрат; метод ціни продажу
5. Об'єктом дослідження обліку, аналізу та аудиту було ДП «МТП «Южний», яке впродовж 2014-2016 рр. успішно здійснює свою діяльність, та є фінансово стійким підприємством.
 6. В ході дослідження виявлено недостатній рівень контролю на підприємстві, з метою його підвищення, виходячи з масштабу підприємства, було рекомендовано створити відділ внутрішнього аудиту. Нами також було розроблено положення та робочі документи цього відділу.
 7. Тому, на заключному етапі аналітичного дослідження нами був проведений кореляційно-регресійний аналіз. За результатами якого ми прийшли до висновка, що більш жорсткого контролю потребують моніторинг строків і обсягів поставок матеріалів за укладеними договорами, який повинен бути пов'язаний з перевіркою запасів відповідних матеріалів на складі. Наявні запаси мають задовольняти потреби підприємства у матеріалах на період між поставками. Враховуючи велику номенклатуру споживаних матеріалів слід більш обґрунтовано підходити до визначення потреби у тих матеріалах, які мають найбільшу частку у собівартості продукції, а також у дорогих і дефіцитних.
 8. Існує необхідність посилення контролю за вибором контрагентів та ділових партнерів (участь у закупівлі пов'язаних осіб, завідомо недобросовісних контрагентів, змова учасників процедури закупівлі), наслідком недобросовісних закупівель може стати матеріальна шкода та судові процеси.

Отже, виробничі запаси є дуже важливими для нормальної діяльності будь якого підприємства, від їх правильного обліку та контролю за їх використанням та збереженням залежить ефективність діяльності усього підприємства.

Таким чином, розроблені нами пропозиції мають за мету покращити існуючий на підприємстві облік, аналіз та контроль запасів.

АНОТАЦІЯ

Сілоч Г. І. «Облік, аналіз і аудит виробничих запасів: сучасний стан та перспективи розвитку на прикладі ДП «МТП «Южний»»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «071 облік і оподаткування» за магістерською програмою
«Облік, аудит і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю».
Одеський національний економічний університет.
Одеса, 2018 рік

У роботі розглядаються теоретичні аспекти та організаційно-методичні питання побудови системи обліку, аналізу та аудиту виробничих запасів, на ДП «Морський торговельний порт Южний».

Проаналізовано ефективність використання виробничих запасів на ДП «МТП «Южний».

Запропоновано системи заходів щодо поліпшення управління виробничими запасами та шляхи подолання проблем ведення обліку та аудиту запасів (рекомендовано спростити оформлення операцій з приходу та відпуску товарно-матеріальних цінностей, проводити інвентаризації запасів не один, а два рази та при проведенні інвентаризації застосовувати комп'ютерну техніку, розроблено положення відділу внутрішнього аудиту та форми робочих документів для проведення аудиту запасів) на підприємстві ДП «МТП «Южний».

***Ключові слова:** облік, аудит, аналіз, матеріальні ресурси, активи, виробничі запаси, документообіг, первісна вартість.*

ANNOTATION

Siloch G. I. "Accounting, analysis and audit of inventories: current state and development prospects on the example of SE «SCP «Yuzhny» »

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty «071 accounting and taxation»
under the program
«Accounting, audit and taxation in the management of business activity»
Odessa National Economics University
Odessa, 2018

The work deals with the theoretical aspects and organizational and methodical questions of construction of the system of accounting, analysis and audit of inventory are considered at the SE «Sea Commercial Port «Yuzhny».

The efficiency of the use of industrial stocks at SE «SCP «Yuzhny» is analyzed.

The system of measures aimed at improving the management of industrial stocks and ways to overcome the problems of accounting and inventory audits are proposed (it is recommended to simplify the registration of operations for the arrival and departure of inventories, to inventory inventory not one, but twice and in the inventory to use computer technology, the provisions of the internal audit department and the form of working documents for inventory audit have been developed) at the enterprise of SE «SCP «Yuzhny».

***Key words:** accounting, audit, analysis, material resources, assets, inventories, document turnover, initial cost.*